NÕUKOGU OTSUS (EL) 2022/481,

22. märts 2022,

Euroopa Liidu nimel Maailma Kaubandusorganisatsiooni peanõukogus võetava seisukoha kohta seoses põllumajandussaaduste tariifikvootide haldamise käsitusleppe läbivaatamist käsitleva otsuse vastuvõtmisega

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti artikli 207 lõike 4 esimest lõiku koostoimes artikli 218 lõikega 9,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

ning arvestades järgmist:

(1) Liit sõlmis nõukogu 22. detsembril 1994 otsusega 94/800/EÜ ([1]) Maailma Kaubandusorganisatsiooni asutamist käsitleva Marrakechi lepingu („WTO leping"), mis jõustus 1. jaanuaril 1995.

(2) Vastavalt WTO lepingu IV artikli lõikele 1 on WTO ministrite konverents volitatud tegema otsuseid kõigis mitmepoolsete kaubanduslepingutega hõlmatud küsimustes.

(3) Vastavalt WTO lepingu IV artikli lõikele 2 täidab ministrite konverentsi istungite vahelisel ajal ministrite konverentsi ülesandeid WTO peanõukogu.

(4) Vastavalt WTO lepingu IX artikli lõikele 1 teevad WTO organid oma otsused tavaliselt konsensuse alusel.

(5) Detsembris 2013 võeti WTO ministrite konverentsi üheksandal istungil vastu ministrite otsus põllumajanduslepingu artiklis 2 määratletud põllumajandussaaduste tariifikvootide haldamise käsitusleppe kohta (WT/MIN (13)/39) („tariifikvootide käsituslepe"). Tariifikvootide käsitusleppega reguleeritakse põllumajandussaaduste tariifikvootide haldamist.

(6) Vastavalt tariifikvootide käsitusleppe 13. punktile peab tariifikvootide käsitusleppe toimimise läbivaatamine algama hiljemalt neli aastat pärast leppe vastuvõtmist, arvestades seniseid kogemusi selle kohaldamisel. Läbivaatamise eesmärk on jätkata tariifikvootide kasutamise protsessi täiustamist.

(7) Vastavalt tariifikvootide käsitusleppe 13. punktile alustas põllumajanduskomitee 2018. aastal nimetatud tariifikvootide käsitusleppe läbivaatamist. 2019. aasta detsembris esitati läbivaatamise tulemused WTO peanõukogu kohtumisel põllumajanduskomitee aruandena (31. oktoobri 2019. aasta dokument G/AG/29,).

(8) Põllumajanduskomisjoni esimees esitas 9. novembril 2021 oma aruande läbirääkimiste kohta ja otsuse eelnõu, mis on esitatud dokumendis G/AG/32. Samal ajal esitas põllumajanduskomisjon dokumendi G/AG/32 lisas esitatud otsuse eelnõu („otsuse eelnõu") peanõukogule arutamiseks ja selle hilisemaks edastamiseks 12. ministrite konverentsile lõplikuks vastuvõtmiseks, märkides siiski, et mõned WTO liikmed peavad selles küsimuses endiselt nõu oma ametiasutustega.

([1]) Nõukogu 22. detsembri 1994. aasta otsus 94/800/EÜ, mis käsitleb Euroopa Ühenduse nimel sõlmitavaid tema pädevusse kuuluvaid küsimusi puudutavaid kokkuleppeid, mis saavutati mitmepoolsete kaubandusläbirääkimiste Uruguay voorus (1986–1994) (EÜT L 336, 23.12.1994, lk 1).

(9) Võttes arvesse WTO 12. ministrite konverentsi edasilükkamist, leppis põllumajanduskomisjon kokku tähtaja erakorralises kolmekuulises pikendamises (nimelt kuni 31. märtsini 2022), et teha läbivaatamise kohta lõplik otsus.

(10) Peanõukogu erakorralisel istungil 15. detsembril 2021 leppisid WTO liikmed kokku tähtaja pikendamises kolme kuu võrra kuni 31. märtsini 2022.

(11) Eeldatakse, et WTO peanõukogul palutakse 31. märtsiks 2022 või ka hilisemaks kuupäevaks 2022. aastal, kui lepitakse kokku edasises pikendamises, kaaluda otsuse eelnõu vastuvõtmist, tehes vajadusel pärast läbirääkimisi mõned muudatused.

(12) On asjakohane määrata kindlaks liidu nimel WTO peanõukogus võetav seisukoht, kuna otsus, mis vastu võetakse, on liidu jaoks siduv.

(13) Otsuse eelnõus on soovitused tariifikvootide alakasutuse mehhanismi tulevaseks toimimiseks, mille alusel võidakse läbivaatamine lõpule viia, kui see on kõigile WTO liikmetele vastuvõetav. Otsuse eelnõu vastuvõtmine tähendaks, et tariifikvootide käsitusleppe sätted, millega USA ja arengumaad alakasutuse mehhanismi kohaldamisest vabastatakse, aeguksid, mis on selgelt liidu huvides.

(14) Euroopa Liidu lepingu artikli 17 lõike 1 kohaselt esindab liitu WTO peanõukogus komisjon,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Liidu nimel Maailma Kaubandusorganisatsiooni peanõukogu mis tahes istungil, mis toimub 31. märtsiks 2022 või pärast seda, kui lepitakse kokku edasises pikendamises, võetav seisukoht on toetada konsensusel põhinevat tulemust, et võtta vastu otsus, millega lõpetatakse WTO ministrite konverentsi 7. detsembri 2013. aasta otsuse (põllumajanduslepingu artiklis 2 määratletud põllumajandussaaduste tariifikvootide haldamise käsitusleppe kohta (WT/MIN(13)/39)) toimimise läbivaatamine, ning muudetakse nimetatud otsuse punktid 13–15 koos selle B lisaga mittetoimivaks, nagu on sätestatud otsuse eelnõus, mis on esitatud käesolevale otsusele lisatud dokumendi G/AG/32 lisas sisalduvas aruandes .

Artikkel 2

Väiksemaid muudatusi otsuse eelnõus, mis on esitatud dokumendi G/AG/32 lisas sisalduvas aruandes, võivad liidu esindajad WTO peanõukogus teha ilma nõukogu täiendava otsuseta.

Artikkel 3

Käesolev otsus jõustub selle vastuvõtmise päeval.

Brüssel, 22. märts 2022

Nõukogu nimel
eesistuja
C. BEAUNE

PÕLLUMAJANDUSKOMITEE

G/AG/32

11. november 2021

TARIIFIKVOOTIDE HALDAMIST KÄSITLEVA BALI OTSUSE TOIMIMISE LÄBIVAATAMINE

EESISTUJA ARUANNE PEANÕUKOGULE

1.1. Ministrite konverentsi üheksandal istungil 2013. aasta detsembris Balil võtsid ministrid vastu otsuse põllumajanduslepingu artiklis 2 määratletud põllumajandussaaduste tariifikvootide haldamise käsitusleppe kohta (WT/MIN (13)/39) (edaspidi „otsus“). Otsuses nõuti ka selle toimimise läbivaatamist hiljemalt 2017. aasta lõpus, et parandada tariifikvootide kasutamise määra. Otsuse punktides 13–14 on sõnaselgelt sätestatud, et otsuse A lisas sisalduva alakasutuse mehhanismi punkti 4 tulevane toimimine peaks olema läbivaatamise osa.

1.2. Läbivaatamine lõppes, kui peanõukogu kiitis 9.–10. detsembrini 2019 toimunud istungil heaks dokumendi G/AG/29 2. lisas esitatud põllumajanduskomitee soovitused. 2017.–2019. aastani toimunud läbivaatamise käigus ei saavutatud aga sisulist kokkulepet alakasutuse mehhanismi punkti 4 tulevase toimimise küsimuses. Selle asemel leppisid liikmed G/AG/29 2. lisas esitatud heakskiidetud soovituste punkti 1 kohaselt kokku, et alakasutuse mehhanismi punkti 4 käsitleva otsuse tegemise ajakava lükatakse edasi kahe aasta võrra, st 2021. aasta lõpuni.

1.3. Soovitustes viidatakse ka otsuse võimalikule fragmenteeritusele, kuna selles antakse teatavatele otsuse B lisas loetletud valitud liikmetele õigus peatada punkti 4 kohaldamine, kui liikmed ei jõua selle punkti tulevases toimimises kokkuleppele. Teatavate liikmete suhtes erandi tegemise vältimine, mis võib tekkida juhul, kui ettenähtud tähtajaks ei jõuta kokkuleppele punkti 4 edasise toimimise suhtes, oli mitme liikme jaoks oluline ajend leida põllumajanduskomisjonis pärast 2019. aastat selles küsimuses rahuldav lahendus.

1.4. Nende arutelude käigus uurisid liikmed üksikasjalikult, kuidas praegune punkt 4 alakasutuse mehhanismi viimases etapis tegelikult toimiks. Märgiti, et alakasutuse mehhanismi viimases etapis nõutakse importivalt liikmelt kehtiva punkti 4 kohaselt kvoodi haldamise muutmist vastavaks saabumise järjekorras teenindamise põhimõttele või automaatsete ja tingimusteta litsentside süsteemile, mis võidakse valida koostöös asjaomas(t)e eksportiva(te) liikme(te)ga. Valitud haldusmeetodit kohaldatakse seejärel vähemalt kaks aastat, pärast mida ja tingimusel, et nende kahe aasta kohta on teatatud kvootide õigeaegse kasutamise määrast, tähistatakse küsimus märkega „lõpetatud“ ja kantakse vastavalt sekretariaadi peetavasse jälgimisregistrisse.

1.5. Importivad arenguriikidest liikmed võivad praeguse punkti 4 viimase osa kohaselt valida alakasutuse mehhanismi viimases etapis alternatiivse tariifikvootide haldamise meetodi või kohaldada olemasolevat haldusmeetodit. Alternatiivse tariifikvootide haldamise meetodi valikust tuleks alakasutuse mehhanismi toimimise raames põllumajanduskomisjonile teatada. Valitud meetodit kohaldatakse vähemalt kaks aastat ja küsimus tähistatakse märkega „lõpetatud“, kui kasutusmäär on suurenenud kahe kolmandiku võrra alakasutuse mehhanismi punkti 3 alapunktis b osutatud aastasest suurenemisest.

1.6. Nende arutelude käigus jõudsid liikmed paremale arusaamisele peamisest vaidlusküsimusest, mis on seotud alakasutuse mehhanismi punkti 4 tulevase toimimisega (importiv arenguriigist liige ei suuda saavutada kasutusmäära nõutavat suurenemist, kohaldades samal ajal praeguse tariifikvootide haldamise meetodit või alternatiivset haldusmeetodit).

1.7. Liikmete jõupingutused punkti 4 suhtes kokkuleppele jõudmiseks keskendusid peamiselt küsimusele, kuidas leida lähenemisviise importivate arenguriigist liikmete jaoks võimaliku lahtise küsimuse lahendamiseks, et tõstatatud alakasutamise küsimus lõpetada.

1.8. Laialdaselt toetati Costa Rica mitteametliku ettepaneku teksti kohast lähenemisviisi, mille järgi kohaldataks importiva arenguriigist liikme suhtes, kes ei vasta pärast kahe aasta möödumist alakasutuse mehhanismi viimases etapis standardsele nõutavale kasutusmäärale (st kaks kolmandikku alakasutuse mehhanismi punkti 3 alapunkti b kohasest iga-aastasest suurenemisest), kui ta on kohaldanud alternatiivset haldusmeetodit või olemasolevat haldusmeetodit,

punkti 4 esimeses lauses sätestatud standardnõuet, kui huvitatud eksportivad liikmed seda taotlevad. Kui sellist taotlust ei esitata, tähistatakse küsimus märkega „lõpetatud“ pärast kahe aasta möödumist alakasutuse mehhanismi viimases etapis, isegi kui kasutusmäära nõutavat suurenemist ei ole saavutatud. Selle ettepaneku eesmärk on tagada, et mehhanismi viimases etapis olev küsimus lõppkokkuvõttes kas nn lõpetatakse või lahendatakse.

1.9. Veel üks nende arutelude käigus hiljuti tõstatatud küsimus puudutab alakasutuse mehhanismist tulenevate kohustuste ja tariifikvootide haldamist käsitlevate erisätete vahelist seost kontsessioonide loendis. Liikmed tunnistasid üldiselt, et loendis sisalduvad kontsessioonid ja kohustused on esmatähtsad ning et otsuse ja alakasutuse mehhanismi roll on aidata kaasa loendis sisalduvate kohustuste tõhusale rakendamisele, mitte neid muuta. Siinkohal juhindusid liikmed eelkõige alakasutuse mehhanismi punktist 5, milles on sõnaselgelt ette nähtud loendilepingute (mis vastavalt GATT 1994 II artikli lõikele 7 hõlmavad liikmete kontsessioonide loendit) ja alakasutuse mehhanismi sätete hierarhia, sätestades, et „vastuolu korral on ülimuslikud loendilepingute sätted“.

1.10. Arutelude põhjal sisaldab alakasutuse mehhanismi punkti 4 tulevast toimimist käsitleva otsuse eelnõu (nagu on esitatud käesoleva aruande lisas) järgmisi elemente.

i. Alakasutuse mehhanismi praeguse punkti 4 jagamine kaheks alapunktiks, mis muudaks selgemaks kavandatud alapunktis 4a sätestatud nn standardnõude ning kavandatud alapunkti 4b kohase eri- ja diferentseeritud kohtlemise käsitluse.

ii. Praeguses punktis 4 esitatud eri- ja diferentseeritud kohtlemise käsitlust korratakse kavandatud alapunktis 4b muudatusteta.

iii. Et lahendada kestev olukord, kus importiv arenguriigist liige ei vasta kahe aasta pärast standardsele nõutavale kasutusmäärale, olles seejuures kohaldanud kas olemasolevat tariifikvootide haldamise meetodit või alternatiivset haldusmeetodit, tehakse otsuse eelnõus ettepanek lisada alapunkti 4b viimasesse osasse täiendav võimalus, et see küsimus nn lõpetada. See nõuaks asjaomaselt importivalt arenguriigist liikmelt praeguse punkti 4 esimeses osas sätestatud standardnõude täitmist.

iv. Tehakse ettepanek lisada uus joonealune märkus 6, et käsitleda võimalikke probleeme, mida mõned liikmed väljendasid seoses alakasutuse mehhanismist tulenevate kohustuste ja importivate liikmete kontsessioonide loendis sisalduvate kohustuste vahelise seosega. Alakasutuse mehhanismi lõikes 5 on juba selgitatud alakasutuse mehhanismist tulenevate kohustuste ning liikmetele loendilepingutest tulenevate õiguste ja kohustuste vahelist seost;

v. Kuna kokkulepe alakasutuse mehhanismi punkti 4 tulevase toimimise kohta viiks ka otsuse punktide 13–15 kohase Bali tariifikvoodi otsuse toimimise läbivaatamise lõpuleviimiseni, tehakse otsuse eelnõus ettepanek, et need kolm punkti koos otsuse B lisaga muudetaks mittetoimivaks.

1.11. Otsuse punktis 14 nõutakse, et peanõukogu soovitustes alakasutuse mehhanismi lõike 4 kohta nähakse ette eri- ja diferentseeritud kohtlemine. Sellega seoses säilitatakse otsuse eelnõus, mis sisaldab soovitusi punkti 4 tulevaseks toimimiseks, praegune säte eri- ja diferentseeritud kohtlemise kohta kavandatud alapunktis 4b, kuna selles märgitakse, et importiv arenguriigist liige võib alakasutuse mehhanismi viimases etapis kohaldada olemasolevat tariifikvootide haldamise meetodit või alternatiivset haldusmeetodit ning lahendada olukorra, märkides ära kasutusmäära vajaliku suurenemise. Seda võimalust, mis on ette nähtud otsuse praeguses punktis 4, ei muudeta. Kui importival arenguriigist liikmel ei õnnestu neil asjaoludel järgmise kahe aasta jooksul nõutavat kasutusmäära suurendada, nähakse kavandatavas otsuses ette, et asjaomaselt liikmelt võidakse nõuda praeguse punkti 4 esimeses osas sätestatud standardnõude kohaldamist (st saabumise järjekorras teenindamise põhimõte või automaatne litsentside süsteem). Tuleb märkida, et selle sätte kohaldamise nõue ei ole automaatne ka pärast neid kahte aastat. Kavandatud kohustust kohaldataks üksnes asjaomas(t)e eksportiva(te) liikme(te) taotluse alusel. Kui sellist taotlust ei esitata, tähistatakse alakasutuse küsimus märkega „lõpetatud“, vaatamata sellele, et importiv arenguriigist liige ei vasta standardsele nõutavale kasutusmäärale.

1.12. Põllumajanduskomisjon kutsus 9. novembril 2021 uuesti kokku 99. korralise koosoleku, et käsitleda peatatud päevakorrapunkti 2 D alapunkti i tariifikvootide haldamist käsitleva Bali otsuse rakendamise kohta. **Kõnealusel koosolekul leppis komitee kokku, et käesoleva aruande lisas esitatud otsuse** [1] **eelnõu edastatakse peanõukogule arutamiseks ja seejärel esitamiseks 12. ministrite konverentsile otsuse tegemiseks.**

---

[1] Mõned liikmed märkisid, et neil on vaja lisaaega oma ametiasutustega konsulteerimiseks.

LISA

Ministrite konverents,

võttes arvesse Maailma Kaubandusorganisatsiooni asutamislepingu (edaspidi „WTO leping“) IX artikli lõiget 1,

võttes teadmiseks ministrite 7. detsembri 2013. aasta otsuse põllumajanduslepingu artiklis 2 määratletud põllumajandustoodete tariifikvoote käsitlevate sätete käsitusleppe kohta (WT/MIN(13)/39-WT/L/914) (11. detsember 2013) (edaspidi „tariifikvootide haldamist käsitlev Bali otsus“);

tuletades meelde soovitusi tariifikvootide haldamist käsitleva Bali otsuse toimimise läbivaatamise kohta, mis on esitatud dokumendi G/AG/29 2. lisas ja mille peanõukogu kiitis heaks oma 9.–10. detsembri 2019. aasta istungil;

tunnistades, et eespool nimetatud soovituste punktis 1 on tariifikvootide haldamist käsitleva Bali otsuse A lisa punkti 4 tulevase toimimise kohta otsuse tegemise tähtajaks ette nähtud 31. detsember 2021;

otsustab, et:

1. Tariifikvootide haldamist käsitleva Bali otsuse A lisa punkti 4 muudetakse järgmiselt:

   4.a. Importiv liige tagab seejärel viivitamata takistamatu juurdepääsu, kasutades üht järgmistest tariifikvootide haldamise meetoditest ([2]), ([3]): ainult saabumise järjekorras teenindamise põhimõte (piiril) või nõudmisel põhinev automaatne, tingimusteta litsentsisüsteem tariifikvoodi raames. Otsustades, millist neist kahest võimalusest rakendada, konsulteerib importiv liige huvitatud eksportivate liikmetega. Importiv liige kohaldab valitud meetodit vähemalt kaks aastat, pärast mida – tingimusel, et kahe aasta kohta on esitatud õigeaegsed teated – märgitakse see sekretariaadi jälgimisregistrisse ja probleem tähistatakse märkega „lõpetatud“.

   4.b. Arenguriigist liikmed võivad valida alternatiivse tariifikvootide haldamise meetodi või kohaldada olemasolevat haldusmeetodit. Alternatiivse tariifikvootide haldamise meetodi valikust teatatakse põllumajanduskomiteele selle mehhanismi sätete kohaselt. Importiv liige kohaldab valitud meetodit vähemalt kaks aastat, pärast mida – tingimusel, et kasutusmäär on suurenenud kahe kolmandiku võrra punkti 3 alapunktis b osutatud aastasest suurenemisest – märgitakse see sekretariaadi jälgimisregistrisse ja probleem tähistatakse märkega „lõpetatud“. Huvitatud liikme taotlusel kohaldatakse punkti 4 alapunkti a sätteid, kui kahe aasta möödudes ei ole kasutusmäär suurenenud kahe kolmandiku võrra punkti 3 alapunktis b osutatud aastasest suurenemisest. Kui taotlust ei esitata, tähistatakse probleem märkega „lõpetatud“.

2. Seega muudetakse tariifikvootide haldamist käsitleva Bali otsuse punktid 13–15 koos B lisaga mittetoimivaks.

([2]) Importiva liikme võetud meetmed ja parandusmeetmed ei tohi muuta ega takistada selle liikme õigusi, kellele on eraldatud vastav tariifikvoot seoses riigipõhise eraldisega

([3]) Vastuolu korral on vastuolu ulatuses ülimuslikud importiva liikme kontsessioonide loendis täpsustatud tariifikvootidel põhinevat impordikorda käsitlevad erisätted.